

Prof. dr hab. n. med. Janusz Bohosiewicz

Katowice, 02.11.2023.

Emerytowany Kierownik Kliniki Chirurgii Dziecięcej
w Katowicach Śląskiego Uniwersytetu Medycznego

Konsultant krajowy ds. chirurgii dziecięcej

RECENZJA

W postępowaniu habilitacyjnym dra n. med. Przemysława Wolaka wykonana na zlecenie Rady Naukowej Instytutu Nauk Medycznych Collegium Medicum Uniwersytetu Jana Kochanowskiego w Kielcach.

Przystępując do analizy wniosku habilitacyjnego rozpoczynam od opisu i oceny podstawowego osiągnięcia naukowego. Stanowi je pięć publikacji o łącznej punktacji IF – 10,268, MEiN – 425. Za najważniejszą, choć nie posiadającą punktacji IF uznałbym publikację Nr 1. Dzięki tej publikacji opracowana przez Profesora Dariusza Patkowskiego metoda operacji przepukliny pachwinowej nazwana PIRS została rozpropagowana w Polsce i przejęta jako operacja z wyboru przepukliny pachwinowej u dzieci przez wiele krajowych ośrodków chirurgii dziecięcej. Kolejne publikacje miały na celu ocenę wartości i skuteczności nowej metody operacyjnej. Dr Przemysław Wolak, jako pierwszy autor przedstawił prace analizujące różne aspekty nowatorskiej metody operacyjnej: możliwość i częstość rozpoznania nieujawnionej wcześniej klinicznie przepukliny pachwinowej po stronie przeciwnej, możliwość zmiany zakresu operacji, ocenił czas trwania operacji w porównaniu z wcześniej i równoległe stosowanymi innymi metodami operacji przepukliny pachwinowej, zależność czasu operacji od płci operowanego dziecka, wreszcie ewentualny wpływ zastosowanej metody operacji na rozwój jądra u operowanych chłopców.

Podstawowym jednak pytaniem, które należy postawić przy wprowadzaniu nowej metody operacyjnej przepukliny u dziecka jest ryzyko wznowy. Habilitant znany w środowisku dzięki uczestniczeniu i prezentacji metody na kilku konferencjach międzynarodowych został zaproszony wspólnie z twórcą metody Prof. Dariuszem Patkowskim do udziału w wieloośrodkowej metaanalizie, która objęła 10 oddziałów chirurgii dziecięcej z USA, Japonii i Polski.

Bardzo wysoko oceniam przedstawiony zbiór publikacji. Stanowi on rzeczywiście zwarty i w miarę możliwości pełny opis nowej metody operacyjnej połączony z analizą wielu przedstawionych powyżej aspektów. Dowodzi on rzeczywistej pasji habilitanta w dążeniu do wprowadzania postępu w chirurgii, a jednocześnie dużego zapału do dzielenia się swoimi obserwacjami i doświadczeniami z szeroko pojętym światem chirurgii dziecięcej. Czego dowodem jest 14 prezentacji metody operacyjnej PIRS i różnych aspektów tej operacji na konferencjach naukowych w Belgii, Chile, Włoszech, USA /Orlando, Los Angeles/ i wreszcie ma wielu konferencjach w Polsce.

Pozostały przedstawiony do oceny dorobek to 50 publikacji o łącznej punktacji IF-264,082, MEiN- 2582. Rozległość zainteresowań badawczych habilitanta skłoniła go do wydzielenia 7 grup publikacji.

Pierwsza grupa to jedna praca wskazująca na możliwość oceny gonad w trakcie operacji PIRS, co nie jest możliwe w trakcie operacji przepukliny innymi metodami. Wnioski z tej analizy mają bardzo dużą wartość kliniczną.

Druga, największa grupa to 24 publikacje poświęcone badaniom w dziedzinie nauk klinicznych zabiegowych związanych bezpośrednio z chirurgią dziecięcą. Są tutaj zarówno prace oryginalne jak i pogładowe oraz opisy przypadków. W większości z nich dr P. Wolak jest pierwszym autorem, co niewątpliwie dowodzi Jego dużej aktywności oraz pełnienia roli lidera. Prace oryginalne dotyczą wielu aspektów urazów u dzieci oraz leczenia nowotworów /Dr P. Wolak poza specjalizacją z chirurgii dziecięcej posiada również specjalizację z chirurgii onkologicznej/. Kilka prac to opracowania wielośrodkowe czyli oparte na dużym materiale, co pozwala na przedstawianie bardziej wiarygodnych wniosków. Trudno recenzentowi omawiać czy wyróżniać poszczególne prace ale zdecydowanie stwierdzam, że są one w całości wartościowym wkładem w dorobek polskiej chirurgii dziecięcej.

Trzecia i czwarta grupa to 5 prac związanych z badaniami w dziedzinie nauk podstawowych oraz badań w naukach przedklinicznych. Dowodzą one szerokich zainteresowań habilitanta wykraczających daleko poza chirurgię dziecięcą. Zwraca uwagę bardzo ciekawa praca dotycząca analizy cech kancerogennych bakterii wskazująca na wagę utrzymania higieny jamy ustnej i zębów jak i kolejna wskazująca na możliwość wykorzystania nanocząsteczek złota w leczeniu raka gonad.

Piątą grupę stanowią badania nad rozwojem nowych substancji o działaniu przeciwdrobnoustrojowym. Są to prace doświadczalne zakończone ciekawymi wnioskami np.: „Substancje degradujące naturalne biopolimery zwiększają aktywność przeciwdrobnoustrojową antybiotyków w miejscu zakażenia” czy ‘Połączenie CSA-131 z nanocząsteczką złota nasila działanie przeciwdrobnoustrojowe tej cerageniny w porównaniu z jej działaniem samodzielnym”. Dla obiektywności oceny należy zaznaczyć, że w tej grupie prac habilitant jest jednym z kolejnych autorów.

Szóstą grupę zatytułował autor: Nauki kliniczne niezabiegowe. W tej grupie znajduje się ciekawa metaanaliza wskazująca, że rokowanie w przypadku

poza szpitalnego zatrzymania krążenia jest zwykle złe, a jednocześnie znacznie gorsze w czasie COVID-19.

Kolejna, siódma grupa publikacji ale też głównie wystąpień na konferencjach naukowych w kraju i za granicą została zatytułowana: 'Nauki behawioralne i społeczne z elementami profesjonalizmu' To zbiór wielotematyczny wskazujący na bardzo dużą aktywność habilitanta w łączeniu nauk stricte medycznych z organizacją, historią, prawem medycznym i współpracą naukową między ośrodkową w tym również międzynarodową.

Łączny dorobek naukowy Potwierdzony przez Bibliotekę Uniwersytecką Uniwersytetu w Kielcach to 50 publikacji o łącznej punktacji Impact Factor 285,522 oraz punktacji MNiSW /MEiN/ 2582. Liczna cytowań wg Web Science Core Collection: sumaryczna liczba cytowani 205, bez autocytowań 182, Indeks Hirscha: 8. Liczba cytowań wg Scopus: sumaryczna liczba cytowani 186, liczba cytowani bez autocytowań 170, Indeks Hirscha: 7.

W subiektywnej ocenie recenzenta dorobek publikacyjny dra Przemysława Wolaka jest liczbowo w pełni wystarczający. W aspekcie naukowym są to publikacje wartościowe, zawsze dobrze opracowane i udokumentowane, zróżnicowane tematycznie. W bardzo wielu publikacjach, jak już wspomniano wcześniej, habilitant jest pierwszym autorem. Dorobek ten stanowi istotny wkład w postęp medycyny. Jednocześnie liczne zarówno publikacje jak i wystąpienia zagraniczne przyczyniają się do włączania naszego kraju do szeroko pojętego świata medycyny i nauki. Dlatego oceniam dorobek publikacyjny kandydata jako bardzo dobry.

Aktywność naukowa habilitanta realizowana w więcej niż jednej uczelni w tym zagranicznej to:

- Projekt badawczy realizowany wspólnie z chirurgami dziecięcymi ze Szpitala w Cincinnati /USA/ zakończony jedną wspólną publikacją w czasopiśmie Journal of Pediatric Surgery oraz dwoma wystąpieniami zjazdowymi w Santiago /Chile/ i Orlando /USA/.

- Projekt badawczy realizowany wieloośrodkowo pod egidą Global PaedSurg Research Collaboration zakończony wysoko punktowana publikacją w czasopiśmie: Lancet.

- Dwa wystąpienia naukowe na konferencjach w Uniwersytecie w Ružomberku /Słowacja/ w 2013 i 2021 roku.

- Współpraca z Kliniką Chirurgii dziecięcej Uniwersytetu Medycznego we Wrocławiu zakończona dwoma publikacjami zagranicznymi oraz czterema wystąpieniami zjazdowymi w tym dwu na zjazdach zagranicznych.

- Współpraca z Świętokrzyskim Centrum Onkologii zakończona czterema publikacjami w czasopismach zagranicznych.

- Współpraca z Zakładem Mikrobiologii Lekarskiej i Inżynierii Biomedycznej Uniwersytetu Medycznego w Białymstoku zakończona sześcioma publikacjami w czasopismach zagranicznych.

- Współpraca z Kliniką Chirurgii i Transplantacji Narządów Instytutu Matki i Dziecka w Warszawie zakończona jedną zagraniczną publikacją naukową.

Kariera zawodowa dra Przemysława Wolaka, z pominięciem detali przedstawionych w autoreferacie to:

- dyplom lekarza w Śląskiej Akademii Medycznej w Katowicach w 1995 roku,

- tytuł specjalisty chirurgii dziecięcej I stopnia w 2000 roku,

- stopień doktora nauk medycznych w 2004 roku,

- tytuł specjalisty chirurgii dziecięcej II stopnia w 2005 roku,

Tytuł specjalisty chirurgii onkologicznej w 2012 roku.

Pracę zawodową rozpoczął w czasie studiów pracując w latach 1993-1995 jako pomoc naukowo-techniczna w Katedrze i Zakładzie Anatomii Opisowej i Topograficznej w Zabrze.

Po ukończeniu studiów już na stałe związał się z szpitalem w Kielcach, w Oddziale, a później w Klinice Chirurgii dziecięcej od stanowiska młodszego asystenta /1996 rok/ do stanowiska Ordynatora /2014 rok/, a następnie Kierownika Kliniki Chirurgii Dziecięcej, którą pełni do chwili obecnej. Od 2017 roku pełni funkcję konsultanta wojewódzkiego ds. chirurgii dziecięcej w województwie świętokrzyskim.

Zwraca uwagę bardzo duża aktywność kandydata w działalności dydaktycznej i organizacyjnej:

- od 2001 roku nauczyciel akademicki począwszy od Collegium Medicum Uniwersytetu Jana Kochanowskiego w Kielcach przez Akademię Świętokrzyską do Uniwersytetu Humanistyczno-Przyrodniczego;

- wykładowca na kierunkach: pielęgniarstwo I i II stopnia, położnictwo, fizjoterapia, kosmetologia, lekarski (gdzie prowadził zajęcia z przedmiotu anatomia i chirurgia dziecięca zarówno w języku polskim jak i angielskim).

- promotor łącznie 74 prac magisterskich i 8 prac licencjackich.

Ponad to w latach 2004 – 2012 był wykładowcą na Wszechnicy Świętokrzyskiej w Kielcach, a w latach 2004 – 2012 był lekarzem Harcerskiego Festiwalu Kultury Młodzieży Szkolnej w Kielcach.

Wyróżniająca jest też działalność uniwersytecka habilitanta: W latach 2012 – 2016 pełnił funkcję prodziekana Wydziału Nauk o Zdrowiu. W latach 2016-2020 był prodziekanem Wydziału Lekarskiego i Nauk o Zdrowiu, a od 2020 roku do chwili

obecnej jest prodziekanem ds. kształcenia w Collegium Medicum. Był członkiem zespołu przygotowującego wniosek o uruchomienie kierunku lekarskiego na Wydziale Nauk o Zdrowiu Uniwersytetu Humanistyczno-Przyrodniczego Jana Kochanowskiego w Kielcach. Opracował kartę przedmiotu i stworzył autorski program nauczania chirurgii dziecięcej na 5 roku kierunku lekarskiego.

Jako reprezentant władz uczelni odbył w 2015 roku wyjazd studyjny do Chin celem uzgodnienia możliwości podjęcia studiów na kierunkach pielęgniarstwa i położnictwa UJK w Kielcach przez studentów z Chin.

W ramach działalności dydaktycznej i popularyzatorskiej dr Przemysław Wolak przedstawia na platformach Medtube i You Tube filmy z wykonywanych operacji / na You Tube 114 766 wyświetleń/ oraz prowadzi konto społecznościowe Kliniki Chirurgii Dziecięcej, Urologii i traumatologii w Kielcach.

Za swoją działalność otrzymał 9 odznaczeń, nagród i wyróżnień. Jako najważniejsze uważam: Srebrny Krzyż Zasługi w 2014 roku, Lekarza roku Województwa Świętokrzyskiego w 2013 roku i Nagrodę Indywidualną I stopnia Rektora Uniwersytetu Jana Kochanowskiego w Kielcach za wyróżniające osiągnięcia naukowe w roku akademickim 2020/2021.

Podsumowując oceniam bardzo pozytywnie podstawowe osiągnięcia naukowe, pozostałe publikacje oraz współpracę z licznymi ośrodkami naukowymi krajowymi i zagranicznymi. Podziwiam aktywność organizatorską, dydaktyczną i popularyzatorską. Dlatego z pełnym przekonaniem wnoszę do Rady Naukowej Instytutu Nauk Medycznych Collegium Medicum Uniwersytetu Jana Kochanowskiego w Kielcach o dopuszczenie dra n.med. Przemysława Wolaka do dalszych etapów przewodu habilitacyjnego.